

Fællesbeholdere i et ejerboligområde – hvordan lykkes det?

Der er mange ejerboligområder der er forbeholdne overfor fælles affaldsløsninger. Fælles affaldsbeholdere kræver, at der er nogen, der holder øje med affaldsbeholderne og det er de færreste ejerboligområder, der har personale ansat til at passe fællesområderne.

Der er ellers flere fordele ved fælles affaldsløsninger. Bl.a. at de enkelte parceller ikke skal have så mange affaldsbeholdere stående ved husstanden, at familier med ekstra af en bestemt type affald ikke så nemt løber ind i, ikke at have plads til affaldet, og at en fælles affaldsløsning er billigere end en individuel.

I Albertslund har vi haft succes med fælles nedgravede affaldsbeholdere i tre ejerboligområder, og vil her give vores erfaringer videre til inspiration for andre affaldsplanlæggere. Baggrunden er to Kommunepuljeprojekter der foregik i 2015 og 2016 (Parcelhusejere giver sorteringen et løft version 1 og 2).

Vi har etableret ruminddelte delvist nedgravede beholdere til pap, plast, metal, papir og glas i to parcelhusområder og en hel delvist nedgravet beholder til pap i en landsby.

De vigtigste resultater.

Detaljerede spørgeskemaundersøgelser i boligområderne viste at der efter etableringen af de fælles affaldsøer sket en markant stigning i sorteringen af affaldet. Især på de fraktioner, som beboerne ikke tidligere kunne komme af med ved deres hjem, er stigning stor. F.eks. svarede mere end 60 % af beboerne at de aldrig sorterer emballageplast fra (inden beholderne var etableret). Efter at beholderne er kommet op, er tallet faldet til 10 %. Andelen af personer, der har sorteret mere pap og karton, som tidligere blev hentet ved husstanden en gang om måneden er også steget betydeligt. Det er især det mindre pap og karton, der er blevet sorteret markant mere af.

For glas og papir var der en lille frygt for, at sorteringen ville blive mindre, da beboerne skulle gå længere med det. Det har heldigvis ikke vist sig at være tilfældet. De svarer alle at, at de har sorteret det samme som tidligere eller endog mere.

Et andet vigtigt resultat af projekterne er, at den mængde tid, der skal bruges på at holde affaldsøerne pæne og ryddelige, er minimal. Det er meget lidt affald, der er blevet lagt ved siden af containerne, og kun i forbindelse med at der havde været problemer med afhentningen. Der er dog blevet brugt lidt tid på at stampe plast sammen, der nemt fylder en del, men ofte i forbindelse med, at den ansvarlige selv var henne med sit affald, hvorfor det også har været begrænset, hvad det har kostet af ressourcer.

En sidegevinst af etableringen af fællesbeholdere har været, at beboerne skulle køre færre gange til den lokale genbrugsstation. I det ene boligområde blev der i gennemsnit kørt 6 færre ture om året per familie, og i det andet boligområde, blev der i gennemsnit kørt 3,5 færre ture. Det sparede henholdsvis 42 og 29 km kørsel om året per familie.

Gode råd

- Det er vigtigt at være i god tid med processen. Demokrati tager tid, og er der større ændringer i tingene, skal det udover at komme på et bestyrelsesmøde også godkendes på en generalforsamling.

- En tæt kontakt og løbende dialog med bestyrelsen / de udpegede ansvarlige i boligområdet er også vigtig for at projektet glider og for, at de kommer til at føle ejerskab.

- At stemmedørklokker med en sorteringsvejledning er godt givet ud.

- Sørg for at have en eller flere beboere, der tager ansvar for at holde øje med beholderne, så der hurtigt kan blive fulgt op på, om de bliver tømt til tiden, om der ligger affald ved siden af, og om der bliver sorteret korrekt.

- Undgå at placere nedgravede beholdere for tæt på vandrør og spildevandsledninger. HOFOR har sat en respektafstand på 1,5 meter. Skal man til at bøje vandrør kan det blive en dyr affære.

- Der er meget affald lige efter jul, hvorfor det vil være en god ide, at lægge en ekstra tømning ind lige inden jul, og i ugen efter jul.

- Skal boligområdet have en nedgravet beholder til plast, skal beholderen om muligt ikke være for lille. Plast lægger sig i toppen og beholderen ser fuld ud uden at være det, hvis plasten ikke mases ned i beholderen. Skal boligområdet have en beholder til pap, er det en god idé med indkast i toppen, så det kan stampe.

- Det kan være en god ide at sætte et skilt på containerne, der fortæller, hvornår de bliver tømt.

- Affaldsøen kan blive et uformelt mødested i boligområdet, og det kan være en god ide at sætte en opslagstavle op.

Processen

Projekterne viser, at der er forhold under processen, der er væsentlige at være opmærksomme på for et godt resultat. De to væsentligste parametre for en god proces vurderer vi er:

- At der sættes tid af til en tæt og omfattende dialog med de ansvarlige og beboerne.

- At man finder en god placering til beholderne.

En god proces er tidskrævende, men er det hele værd.

- Det er vigtigt fra start at involvere bestyrelsen og beboerne i beslutninger og overvejelser ifm. projektet. Herved får de hurtigt ejerskab og fælles ansvarsfølelse.

- Der skal udpeges ansvarlige og en løbende tæt dialog med disse er væsentligt.

- Der skal holdes beboermøder og ekstraordinær generalforsamling.

- De ansvarlige skal med til møder med leverandør og entreprenør ligesom de skal være med til at finde en egnet placering af beholderne, udseende på beholderne o. lign.

- Dialog med beboerne før og under etablering af beholderne sker bedst ved at stemme dørklokker. Eventuelle bekymringer for projektet vil ofte komme frem her og kan afhjælpes.

- Der skal laves en udførlig sorteringsvejledning og indvielse af affaldssystemet, når det er klar til at blive taget i brug. Ved indvielsesevent kan særlige vanskelige affaldstyper gennemgås.
- Der skal i en længere periode efter ibrugtagning af beholderne holdes en løbende dialog med kontaktpersonerne. Det er vigtigt med hurtig feedback på forsinkede tømninger, fejlsorteringer og andre ting, der kan dukke op undervejs.

Placering af beholderne – en afvejning af mange hensyn

- Hensyn til naturlige bevægelsesmønstre i boligområdet; det skal være nemt for beboerne at komme af med deres sorterede affald. Mange afleverer deres affald ”på vej”.

- Hensyn til rør og ledninger i jorden; der kan være krav om respektafstand. Omlægning af rør og ledninger er meget omkostningstung og kan forlænge etableringsprocessen væsentligt.

- Hensyn til lokalplanen; der er ofte krav til antal af P-pladser, fredede træer og evt. andet.

- Hensyn til trafiksikkerhed; der er krav til afstand til vej, brandveje,

- Hensyn til tilgængelighedsforhold; kørestolsbrugere skal kunne komme til beholderne

- Hensyn til tømningsforhold; en vognmand skal godkende placeringen.

- Hensyn til brandsikkerhed; der skal holdes en vis afstand til bygninger

- Hensyn til æstetik

Alt det praktiske og mere formelle

- Der skal laves en ansøgning til kommunen (med målfaste tegninger).

- Hvis beholderne kommer tæt på rør og ledninger / hvis de skal omlægges skal det pågældende forsyningsselskab ansøges.

- Vognmandsgodkendelse skal indhentes.

- Kapacitetsberegning, så antallet af beholdere, beholderstørrelser og tømningsfrekvenser kan afstemmes.

- Boligområdet skal muligvis have hjælp til at lave et budget til deres beslutning om godkendelse.

Spørgsmål og uddybning?

- Kontakt Agenda Center Albertslund, Helene Eskildsen, eskildsen@agendacenter.dk, 4362 2015